

Werkomschrijving hoefslagpalen 46 en 57

Benodigd voor Omgevingsvergunning Rijksmonumentenactiviteit

Projectnummer	P0020293
Projectomschrijving	Dijkversterking IJsseldijk Zwolle - Olst
Documentnummer	20293-WPL-01325
Versienummer	1.0
Versiedatum	28 maart 2024

1. Werkomschrijving verwijderen en terugplaatsen Hoefslagpalen 46 en 57 4

1. Werkomschrijving verwijderen en terugplaatsen Hoefslagpalen 46 en 57

Voorafgaand aan de werkzaamheden op de dijk in de buurt van hoefslagpalen 46 en 57 worden deze hoefslagpalen verwijderd. Na afloop van de werkzaamheden worden de hoefslagpalen weer teruggeplaatst. Omdat deze hoefslagpalen een rijksmonumentale status hebben, wordt hieronder omschreven hoe verwijdering en terugplaatsing plaats vindt.

Hoefslagpaal 46 staat aan de buitendijkse zijde van de dijk aan de Jan van Arkelweg ter hoogte van het Harculosche bos, kilometerpaal 37.3. Hoefslagpaal 57 staat aan de binnendijkse zijde van de dijk aan de Schellerdijk ter hoogte van kilometerpaal 43.6.

De hoefslagpaal is een type grenspaal welke werden van oudsher werd gebruikt om onderhoudsvakken van een dijk te markeren. Het is daarom van belang dat de hoefslagpalen, na de werkzaamheden, in dezelfde orientatie worden teruggeplaatst.

Vorbereiding

Voordat de hoefslagpalen worden verwijderd, worden er vanuit 3 verschillende hoeken foto's gemaakt. Hierbij dient de achtergrond zodanig zichtbaar te zijn dat terugplaatsing op gelijke wijze mogelijk is. De bovenkant van de hoefslagpaal wordt ingemeten en de XY-coördinaten van dit punt worden geregistreerd. Daarnaast wordt een onafhankelijke bouwhistoricus uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de werkzaamheden. Deze onafhankelijke bouwhistoricus dient te documenteren hoe de palen in het dijklichaam zijn geplaatst en welke fundering deze hebben (compleet met foto's en tekeningen).

Uitvoeringswijze verwijdering

De hoefslagpaal dient als een van de eerste werkzaamheden in het betreffende dijkvak verwijderd te worden om aanrijding in de voorbereidingsfase van de werken te voorkomen. Omdat de fundering onbekend is en de hoefslagpaal met fundering en al verplaatst moet worden, dient de uitvoering voorzichtig plaats te vinden.

Rondom de hoefslagpalen wordt met een hydraulische graafmachine tot 1m diepte ontgraven. Om schade te voorkomen mag de bak van de machine hierbij niet binnen 30cm van de hoefslagpaal of fundering komen. Uit veiligheidsoogpunt wordt de hoefslagpaal vervolgens met een strop vastgemaakt aan de graafmachine waarna de grond tegen de hoefslagpaal met een schop wordt afgegraven. Zodra de fundering blootgelegd is, worden nogmaals foto's gemaakt van de paal inclusief fundering.

De paal wordt aan de strop omhoog gehesen en op een houten pallet gelegd. Vervolgens wordt deze pallet naar een nader te bepalen opslaglocatie vervoerd.

Opslag

Transport en de opslag vindt plaats op een pallet om schade aan de palen te voorkomen. Op de pallet worden de XY-coördinaten van de betreffende hoefslagpaal gezet, zodat de hoefslagpalen niet verwisseld kunnen worden. De pallet wordt op een nader te bepalen locatie binnen het werkgebied opgeslagen waarna de pallet tegen weersinvloeden wordt afgedekt met een zeil. De pallet wordt duidelijk gemarkeerd met verkeerskegels om aanrijding te voorkomen.

Uitvoeringswijze terugplaatsing

De hoefslagpaal dient als een van de laatste werkzaamheden in het betreffende dijkvak teruggeplaatst te worden om aanrijding in de voorbereidingsfase van de werken te voorkomen. Bij terugplaatsing wordt de onafhankelijk bouwhistoricus (opnieuw) uitgenodigd. Ter hoogte van de paal wordt ontgraven zodanig dat de paal op de juiste positie teruggeplaatst kan worden. De wijze van ontgraven hangt af van de aangetroffen fundering bij verwijdering. Om de juiste positie en oriëntatie van de paal te bepalen worden de foto's (genomen bij verwijdering) en de XY-coördinaten gebruikt. De paal wordt aan een strop op de juiste plek gehesen. Hierna wordt de grond rondom de paal aangevuld. Om schade te voorkomen mag de bak van de graafmachine niet binnen 30cm van de hoefslagpaal of fundering komen. Waar nodig wordt de aanvulling met behulp van een schop afgerond. Tot 30cm vanaf de paal met de bak van de kraan wordt de grond aangedrukt en/of aangereiden. Direct rondom de paal wordt deze handmatig aangestampt.

Om schade door aanrijding te voorkomen wordt er tijdens de (laatste) werkzaamheden op de dijk een oranje pion op de paal gezet of afzetlint om de paal gewikkeld. Na afloop van de werkzaamheden wordt deze pion of dit lint weer verwijderd.

Afronding

Na terugplaatsing worden nogmaals foto's gemaakt vanuit dezelfde hoek als tijdens de voorbereiding. Daarnaast wordt de bovenkant van de hoefslagpaal nogmaals ingemeten in XY-coördinaten. De foto's en XY-coördinaten dienen als verificatie van het juist terugplaatsen van de hoefslagpalen.

Recente foto's van de hoefslagpalen zijn bijgevoegd.

Afbeelding 1.1 Hoefslagpaal 46 (foto's maart 2023)

Afbeelding 1.2 Hoefslagpaal 46 (foto's maart 2023)

Afbeelding 1.3 Hoefslagpaal 57 (foto's aug 2021)

Afbeelding 1.4 Hoefslagpaal 57 (foto's aug 2021)